

2025 TYT Benzer Sorular

ÖSYM SORDU

13. **Ada:** “Hiç kimse, bile isteye kötülük yapmaz. Kötülük yapan birine yaptığı şeyin kötü olduğunu anlatırsak hatasını kabul eder ve bunu bir daha yapmaz.”

Can: “Ben senin gibi düşünmüyorum. Eğer dediğin doğru olsaydı kötülük yapanlara ceza verilemezdi. Nitekim bilerek ve isteyerek kötülük yapan insanlar da var. Örneğin hırsızlığı meslek edinmiş biri çalma eyleminin kötü olduğunu bilmiyor mu? Fakat yine de bu eylemi tekrar tekrar gerçekleştiriyor. Bence asıl mesele iradeni nasıl kullandığında.”

Bu diyalogda Can’ın Ada’ya verdiği cevap aşağıdaki yargılardan hangisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) İnsanlar öğrenerek eylemez, eylemde bulundukça öğrenir.
- B) Kötülük eylemde değil, insanın kendisindedir.
- C) İyilik ve kötülük özgürce yaptığımız seçimlerin sonucudur.
- D) Düşünceyle eylemler arasında mutlak bir örtüşme vardır.
- E) İyilik, varlığını kötülüğe borçludur.

AYDIN SORDU

9. İrade ve seçim yapabilme insana özgü bir durumdur. Bilinçli bir varlık olan insan eylemlerini belirleyebildiği gibi eylemlerinin etkisini ve sonuçlarını da hesaba katabilir. Kendi iradesiyle seçtiği ve uyguladığı eylemlerin sonucuna yine kendisi katlanır. Bu sonuçlara katlanabilme durumunu sorumluluk olarak tanımlayabiliriz. Fakat bir insanın sorumlu olabilmesi için iradesinin önünde herhangi bir kısıtlayıcının bulunmaması gerekir. Ahlaki özne olmanın koşulu sorumluluk sahibi olabilmektir.

Ahlaki özne olabilmek için gerekli olan koşulu sağlayan sorumluluk aşağıdaki kavramlardan hangisiyle birlikte var olur?

- A) Eşitlik
- B) Özgürlük
- C) Adalet
- D) İyilik
- E) Erdem

2025 TYT Benzer Sorular

ÖSYM SORDU

13. **Ada:** “Hiç kimse, bile isteye kötülük yapmaz. Kötülük yapan birine yaptığı şeyin kötü olduğunu anlatırsak hatasını kabul eder ve bunu bir daha yapmaz.”

Can: “Ben senin gibi düşünmüyorum. Eğer dediğin doğru olsaydı kötülük yapanlara ceza verilemezdi. Nitekim bilerek ve isteyerek kötülük yapan insanlar da var. Örneğin hırsızlığı meslek edinmiş biri çalma eyleminin kötü olduğunu bilmiyor mu? Fakat yine de bu eylemi tekrar tekrar gerçekleştiriyor. Bence asıl mesele iradeni nasıl kullandığında.”

Bu diyalogda Can’ın Ada’ya verdiği cevap aşağıdaki yargılardan hangisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) İnsanlar öğrenerek eylemez, eylemde bulundukça öğrenir.
- B) Kötülük eylemde değil, insanın kendisindedir.
- C) İyilik ve kötülük özgürce yaptığımız seçimlerin sonucudur.
- D) Düşünceyle eylemler arasında mutlak bir örtüşme vardır.
- E) İyilik, varlığını kötülüğe borçludur.

AYDIN SORDU

1. Sokrates'e göre kimse bilerek kötülük yapmaz. Kötülük bilgisizlikten ileri gelir. Ona göre bildiğini sanmak da bilgisizliktir. İnsan, bilgisi ya da erdem sayesinde kötü olanın farkına varır. Doğru olanı yapabilmek için mutlaka bilgi gerekir. Burada bilgi derken aynı zamanda erdem bilgisi kastedilmektedir. Çünkü erdem, belirli özellikte bir bilgidir aslında. Bu bilgi, bildiğini sanmak değildir. Erdem söz konusu olduğunda erdem kavramının bilinmesidir ya da erdem ne olduğunun kavranmasıdır. Kişileri dinginliğe, uyuma ve dengeye dolaşmasıyla mutlu yaşamaya götüren şey de bu bilgiyle eylemde bulunmak ve böyle eylemde bulunmayı huy edinmektir. Bu bilgiye ulaşabilmek de belirli bir eğitimle olur.

Buna göre;

- I. Erdem, özel türden bir bilgidir.
- II. Erdem, pratik bir bilgiye dayanır.
- III. Erdem amacı mutluluğa ulaşmaktır.
- IV. Erdem öğretilir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
- B) I, II ve IV
- C) II, III ve IV
- D) I, II ve III
- E) I, II, III ve IV

2025 TYT Benzer Sorular

ÖSYM SORDU

13. **Ada:** “Hiç kimse, bile isteye kötülük yapmaz. Kötülük yapan birine yaptığı şeyin kötü olduğunu anlatırsak hatasını kabul eder ve bunu bir daha yapmaz.”

Can: “Ben senin gibi düşünmüyorum. Eğer dediğin doğru olsaydı kötülük yapanlara ceza verilemezdi. Nitekim bilerek ve isteyerek kötülük yapan insanlar da var. Örneğin hırsızlığı meslek edinmiş biri çalma eyleminin kötü olduğunu bilmiyor mu? Fakat yine de bu eylemi tekrar tekrar gerçekleştiriyor. Bence asıl mesele iradeni nasıl kullandığında.”

Bu diyalogda Can’ın Ada’ya verdiği cevap aşağıdaki yargılardan hangisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) İnsanlar öğrenerek eylemez, eylemde bulundukça öğrenir.
- B) Kötülük eylemde değil, insanın kendisindedir.
- C) İyilik ve kötülük özgürce yaptığımız seçimlerin sonucudur.
- D) Düşünceyle eylemler arasında mutlak bir örtüşme vardır.
- E) İyilik, varlığını kötülüğe borçludur.

AYDIN SORDU

2. Ahlak özgürlüğünün tartışma konusu yapıldığı derste öğretmen öğrencileri beş gruba ayırmış ve her birine belli bir görüşü savunmaları gerektiğini bildirmiştir. 1. grupta yer alan öğrencilerden biri söz kendisine geldiğinde aşağıdaki açıklamayı yapmıştır:

“İnsan karar verirken, kendisini çevreleyen, belirleyen koşulların etkisi altındadır. Bu koşullar bireyin iradesini belirleyerek kararlarına yön verir.”

Bu öğrencinin iddiasının aşağıdakilerden hangisi olduğu düşünülmelidir?

- A) İnsan tüm eylemlerinde özgürdür, kararlarını bu özgür irade ile alır.
- B) Her şey önceden belirlenmiştir, bireyin bunları değiştirme şansı yoktur.
- C) İnsanların özgürleşmesi için bilgi birikimini artırıp, kişiliğini zenginleştirmesi gerekir.
- D) İnsan davranışlarında belirleyici olan, onun vicdanından gelen yönlendirmelerdir.
- E) İnsan, davranışlarında duygularının etkisi altında kalır.

2025 TYT Benzer Sorular

ÖSYM SORDU

15. Kant'a göre bilginin temel kaynağı deneyimdir. Dolayısıyla deneyimden bağımsız olarak nesnelerden bahsetmek mümkün değildir. Ancak deneyimler, bizim sürekli bir şeye maruz kaldığımız ve bütünüyle edilgen olduğumuz süreçler sonucunda oluşmaz. Aksine algıladığımız dünyayı zihnimizdeki kategoriler aracılığıyla biz kurarız. Bilginin oluşumunda bu şekilde etkin bir rol oynamamız dünyayı herkesin kendine göre algılayacağı anlamına da gelmemelidir çünkü dış dünyanın kuruluşu birtakım evrensel, zorunlu kalıp ve ilkeler ışığında gerçekleşir. Bu yüzden Kant'a göre dünyayı bilmek, insan zihninden bağımsız doğa kanunlarını değil bilginin oluşumu için uyulması gereken zihinsel şablonlarımızı keşfetmeyi gerektirir.

Bu parçada Kant'ın bilgi anlayışının hangi yönü vurgulanmaktadır?

- A) Bireylere göreliği
- B) İnsan türüne özgü öznelliği
- C) Bilimsel sınırlılığı
- D) Bilgide aşkınlığı
- E) Kavramsal açıdan muğlaklığı

AYDIN SORDU

5. Kant bilgi için, deneyin yalnızca bir başlangıç olduğunu yani bilginin deneyle başladığını ama deneyle sona ermediğini savunur. Ona göre deneyin verdiği malzeme aklın kavram ve kategorileriyle işlenerek bilgiye dönüşür.

Buna göre Kant, bilginin kaynağı konusunda aşağıdaki iddialardan hangisine onay verir?

- A) Bilginin geldiği tek kaynak akıldır.
- B) İnsan zihni a priori bilgiyle doludur.
- C) Bilgi için duyum yanında zihne de ihtiyaç vardır.
- D) İnsan bilginin tek kaynağı olabilir, o da deneydir.
- E) Bilgi içsel bir kavrayış olan sezginin ürünüdür.

2025 TYT

Benzer Sorular

ÖSYM SORDU

15. Kant'a göre bilginin temel kaynağı deneyimdir. Dolayısıyla deneyimden bağımsız olarak nesnelerden bahsetmek mümkün değildir. Ancak deneyimler, bizim sürekli bir şeye maruz kaldığımız ve bütünüyle edilgen olduğumuz süreçler sonucunda oluşmaz. Aksine algıladığımız dünyayı zihnimizdeki kategoriler aracılığıyla biz kurarız. Bilginin oluşumunda bu şekilde etkin bir rol oynamamız dünyayı herkesin kendine göre algılayacağı anlamına da gelmemelidir çünkü dış dünyanın kuruluşu birtakım evrensel, zorunlu kalıp ve ilkeler ışığında gerçekleşir. Bu yüzden Kant'a göre dünyayı bilmek, insan zihninden bağımsız doğa kanunlarını değil bilginin oluşumu için uyulması gereken zihinsel şablonlarımızı keşfetmeyi gerektirir.

Bu parçada Kant'ın bilgi anlayışının hangi yönü vurgulanmaktadır?

- A) Bireylere göreliği
- B) İnsan türüne özgü özneliği
- C) Bilimsel sınırlılığı
- D) Bilgide aşkınlığı
- E) Kavramsal açıdan muğlaklığı

AYDIN SORDU

6. Emprisit filozof David Hume'un nedensellik eleştirisini anlamak için şu şekilde düşünmek işe yarayabilir: Tüm olgular ile ilgili akıl yürütmelerimizi dayandırdığımız neden-sonuç ilişkisi, ne gözlem ne de mantıksal çıkarım yoluyla ispatlanabilir. Gördüğümüz şey yalnızca bir şeyin başka bir şeyin ardından gerçekleşmesidir: Bir şeyin bir sonucu zorunlu kılmasını sağlayacak bir gücü hiçbir zaman gözlemlemeyiz. X'in Y'ye neden olduğunu tatmin edici bir şekilde oturtsak bile, mantık ile genel bir nedensellik ilkesi oluşturulamaz zira doğada gözlemlediğimiz tüm düzenlilikler geçmiştedir ancak neden-sonuç ilkesi bugüne ve geleceğe uygulanmayı da gerektirir. Mantıksal olarak gelecekle ilgili bir doğruya yalnızca geçmişle ilgili önermeleri kullanarak ulaşamayız: Olmuş olan, olacak olanla aynı değildir.

Hume'un bu görüşünden, nedensellik ilkesi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Nedensellik ilkesini reddettiği
- B) Nedenselliğin temelinde duyumu gördüğü
- C) Nedenselliği zamansal kavramlarla açıkladığı
- D) Nedenselliğin aklın yapısıyla ilişkili olmadığını düşündüğü
- E) Nedensellikte geçmişin belirleyici olamayacağını savunduğu

2025 TYT

Benzer Sorular

ÖSYM SORDU

15. Kant'a göre bilginin temel kaynağı deneyimdir. Dolayısıyla deneyimden bağımsız olarak nesnelerden bahsetmek mümkün değildir. Ancak deneyimler, bizim sürekli bir şeye maruz kaldığımız ve bütünüyle edilgen olduğumuz süreçler sonucunda oluşmaz. Aksine algıladığımız dünyayı zihnimizdeki kategoriler aracılığıyla biz kurarız. Bilginin oluşumunda bu şekilde etkin bir rol oynamamız dünyayı herkesin kendine göre algılayacağı anlamına da gelmemelidir çünkü dış dünyanın kuruluşu birtakım evrensel, zorunlu kalıp ve ilkeler ışığında gerçekleşir. Bu yüzden Kant'a göre dünyayı bilmek, insan zihninden bağımsız doğa kanunlarını değil bilginin oluşumu için uyulması gereken zihinsel şablonlarımızı keşfetmeyi gerektirir.

Bu parçada Kant'ın bilgi anlayışının hangi yönü vurgulanmaktadır?

- A) Bireylere göreliği
- B) İnsan türüne özgü özneliği
- C) Bilimsel sınırlılığı
- D) Bilgide aşkınlığı
- E) Kavramsal açıdan muğlaklığı

AYDIN SORDU

2. Okuduğu bir makalede "Gerçek insan, zihni tarafından yapılan bir binadır." cümlesine rastlayan Sude, duraklamış ve cümleyi tekrar tekrar okumuştur. Felsefe dersinde gerçeği insan zihninden bağımsız ve nesnel durum olarak tanımladıklarını anımsadığında şaşkınlığı iyice artmıştır. Okuldaki felsefe öğretmenine mesaj yoluyla bu durumu sormuş ve öğretmeninden gerçeğin bu şekilde tanımlanmasının, bilgi konusunda da farklı bir yaklaşımı beraberinde getireceği cevabını almıştır.

Buna göre Sude'nin okuduğu cümlelerin bilgi konusundaki yansıması aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) İnsan bilgisinin sınırı kendi zihninin yapısıyla ilgilidir.
- B) Bilginin doğruluğu tartışmalarını göreci bakış kazanır.
- C) Şüpheyi bir araç olarak kullanmak doğruyu getirir.
- D) Bilginin akıldan başka bir kaynağı olmadığı ortaya çıkar.
- E) İnsan bilgisi yaşam deneyimlerini aşamaz hâle gelir.

2025 TYT

Benzer Sorular

ÖSYM SORDU

15. Kant'a göre bilginin temel kaynağı deneyimdir. Dolayısıyla deneyimden bağımsız olarak nesnelerden bahsetmek mümkün değildir. Ancak deneyimler, bizim sürekli bir şeye maruz kaldığımız ve bütünüyle edilgen olduğumuz süreçler sonucunda oluşmaz. Aksine algıladığımız dünyayı zihnimizdeki kategoriler aracılığıyla biz kurarız. Bilginin oluşumunda bu şekilde etkin bir rol oynamamız dünyayı herkesin kendine göre algılayacağı anlamına da gelmemelidir çünkü dış dünyanın kuruluşu birtakım evrensel, zorunlu kalıp ve ilkeler ışığında gerçekleşir. Bu yüzden Kant'a göre dünyayı bilmek, insan zihninden bağımsız doğa kanunlarını değil bilginin oluşumu için uyulması gereken zihinsel şablonlarımızı keşfetmeyi gerektirir.

Bu parçada Kant'ın bilgi anlayışının hangi yönü vurgulanmaktadır?

- A) Bireylere göreliği
- B) İnsan türüne özgü öznelliği
- C) Bilimsel sınırlılığı
- D) Bilgide aşkınlığı
- E) Kavramsal açıdan muğlaklığı

AYDIN SORDU

5. Kant'ın bilginin oluşumuyla ilgili kuramına göz attığımızda zihnin bir fabrika, zihindeki kategorilerin ise fabrikadaki 12 adet dokuma tezgâhına benzediği düşünülebilir. Her bir kategori veya dokuma tezgâhı farklı türden kumaş üretme kapasitesine sahiptir. Bir tezgâhtan pamuklu kumaş çıkarken diğerinde keten üretilir. Pamuklu kumaş veya keten kumaşın maddi olarak ortaya çıkmasının koşulu o tezgâhlara dokuyacak hammaddenin verilmesidir ki, o hammadde fabrikanın içinde değildir. Dış dünyadan gelmek durumundadır. İşte burada zihnin yanına algı katılır.

Bu parçada örnekle açıklanan durumu özetleyen yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gerçek olan akılsal, akılsal olan gerçektir.
- B) Zihin başlangıçta boş bir levhadır.
- C) Algısız kavramlar boş, kavramsız algı kördür.
- D) Bilmek bir hatırlama sürecidir.
- E) Bilgi duyumla başlar ancak duyumla bitmez.

2025 TYT Benzer Sorular

ÖSYM SORDU

21. Sınırlı veya az sayıdaki örnekten hızlıca genelleme yapılması “yetersiz örnek hatalı akıl yürütmesi” olarak adlandırılır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi “yetersiz örnek hatalı akıl yürütmesi”dir?

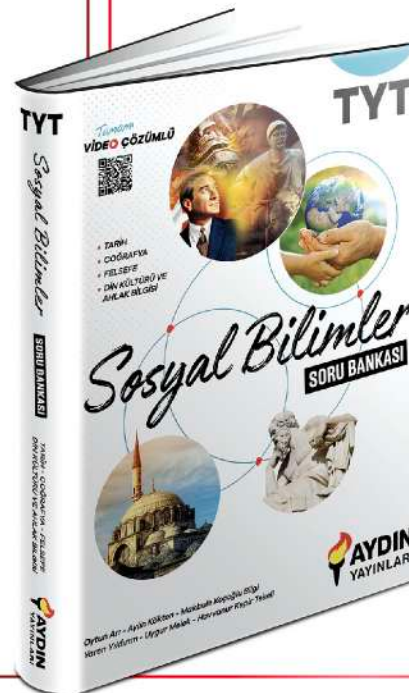
- A) Ali’de de sende de var; her liseye başlayan kendini yetişkin sanıyor.
- B) Hayalet gördüm diyorsa doğrudur, koskoca profesör yalan mı söyleyecek!
- C) Şemsiyesini almadığına göre yağmur yağmayacak.
- D) Beş kardeşten bir tanesi evli olduğuna göre ailede bekarlar çoğunlukta.
- E) Her Karadenizli hamsiyi sever, sen sevmediğine göre Karadenizli olamazsın.

AYDIN SORDU

1. Düşünmenin birçok boyutu vardır. İnsan düşüncesinin yöneldiği durum ve varlık alanları değişiklik gösterir. Geleceği hayal ettiğimizde düşünüyoruz. Planlama yaparken düşünüyoruz. Bize yönelmiş bir soru söz konusu olduğunda cevabımızı düşünüyoruz. Bir anıyı, bilgiyi veya mekânı hatırlamaya çalıştığımızda da düşünüyoruz. Bir düşünme eylemi sistemli ve sorun çözmeye yöneldiğinde gerçekleştirdiğimiz düşünme ise çok daha başka şekilde ortaya çıkıyor. Çünkü orada düşünme, “akıl yürütme” dediğimiz bir niteliğe bürünüyor. Belli bazı önermelerden yola çıkıp, çıkış noktası olan önermelerin bizi zorunlu olarak ulaştıracağı sonuç niteliğindeki önermeleri hedefliyoruz.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinde “akıl yürütme” tipi düşünme gerçekleştirilmemiştir?

- A) Okulumda aldığım bütün dersleri sevdiğime göre felsefe dersini de seveceğim demektir.
- B) Arkadaşlarımdan tümü bilgisayar oyunlarından hoşlandığı için yeni arkadaşımın da bilgisayar oyunlarından hoşlanacağını düşünüyorum.
- C) İzlemekten keyif aldığım sinema filmlerini listelediğimde, “Esaretin Bedeli” adlı film ilk sırada yer alıyor.
- D) Gördüğüm bütün kediler sevimli olduğu için tüm kedilerin sevimli olduğunu iddia edebilirim.
- E) Ebeveynlerimin ikisi de yeterli çaba harcarsam başarılı olacağımı düşünüyorum. Annem tıp eğitimi alabileceğimi iddia ettiğine göre babam da buna inanıyor olmalı.

2025 TYT Benzer Sorular

ÖSYM SORDU

22. David Hume'a göre bir olayın diğerinin nedeni olmasının dayanağı olan nedensellik ilkesini ne akıl yürütmeye ne de deneyimle elde edebiliriz. Zamansal ve mekânsal açıdan birbirine yakın iki olaya şahit olduğumuzda, eğer bu iki olayın birlikteliği farklı durumlarda tekrar ediyorsa zihnimiz olaylardan ilkinin diğerinin nedeni olduğu fikrine kapılır. Hâlbuki deneyimlerimizin hiçbirisi bize iki olay arasında zorunlu bir bağ olduğunu göstermeye yetmez. Örneğin bir raketle tenis topuna her vurduğumda tenis topu ileri fırlıyor olabilir ancak tek başına incelendiğinde ne raketten ne tenis topundan bu fırlayışı zorunlu kılacak bir veri elde edilebilir.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Duyu verileri mantık süzgecinden geçmediğinde bizi yanıltır.
- B) Nedensellik yalnızca bilimsel deneylerle tespit edilir.
- C) Aynı olgular arasındaki nedensellik ilişkisi koşullara göre değişir.
- D) Nedensellik fikrinin kaynağı zihinsel alışkanlıklardır.
- E) Nedensellik diğer felsefi sorunlardan bağımsız düşünülmelidir.

AYDIN SORDU

8. "Mevcut bir izlenimden canlı ve güçlü bir idenin türetilmesi nedensel bir çıkarım olup, söz konusu çıkarımda, zihin bir duyu izleniminden (veya bellek idesinden) henüz gözlemlenmemiş bir sonuca geçer. Bu tür bir çıkarımda sonucun öncülün canlılığını ve gücünü bir şekilde paylaştığını bildiren Hume'a göre, "Bu ekmektir, öyleyse insanı besleyecektir." şeklindeki nedensel çıkarım, asla bir kanıtlama düzeyine yükselemez. Çünkü bu tür bir çıkarımda öncülü olumlayıp, sonucu olumsuzlamak bir çelişki meydana getirmez. Belleğimiz ekmeğin geçmişte beslediği hususunda bizi temin edip, mevcut duyu izlenimlerimiz masanın üzerindeki besinin ekmek olduğunu gösterebilmekle birlikte, ekmeğin geçmişte sergilediği davranışın aynısını gelecekte de sergileyeceğinin hiçbir garantisi yoktur.

Buna göre, Hume'un "nedenselliğin asıl nedeni" olarak gördüğü kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Düzenlilik B) Alışkanlık C) Mutluluk
- D) Ahlaklılık E) Deneycilik

2025 TYT Benzer Sorular

ÖSYM SORDU

23. Aristoteles'e göre ahlaki erdemlerin özü iki aşırı uç arasındaki doğru ortaya uygun davranmaktır. Bir davranışın ortası ise koşullar değiştiği ölçüde her insana görelidir. Örneğin yemek yeme söz konusu olduğunda bunun ortası, yetişkin bir sporcuyla küçük bir çocuk için farklı olacaktır. Fakat yine de davranışlardaki aşırı uçları açık seçik gösteren, üzerinde uzlaşılabilecek uygun bir orta mutlaka vardır. Bununla birlikte ortanın göreliliği her insanın istediği gibi davranacağı veya koşulları bahane ederek kötü davranışlar sergileyebileceği anlamına da gelmez çünkü doğaları gereği içinde kötülük barındıran eylemler için bir ortadan kesinlikle söz edilemez.

Bu parçada Aristoteles'in ahlak anlayışında aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) İnsanlığın yararı düşünülerek eylemde bulunulmalıdır.
- B) En doğru kararı vermek için eylemin ardındaki niyete bakılmalıdır.
- C) Seçilen her türlü eylem kişinin doğru ortası olacaktır.
- D) Eylem seçimi akılcı ve eyleyene uygun olmalıdır.
- E) Birey diğer insanların kararlarının ortalamasına göre davranmalıdır.

AYDIN SORDU

3. Aristoteles'e göre kişide olması istenilen bir davranış onda bir süreli değil, yaşam boyu bulunmalıdır. Toplumsal bir varlık olarak insanın amacı mutluluğa ulaşmaktır. Bu da ancak toplum içerisinde olabilir. Kendisini topluma karşı soyutlayan insan mutlu olamaz. Fakat mutluluğun ne olduğu sorusu üzerinde anlaşma olmadığında belirterek, bu durumdan da yakını. Aristoteles'e göre kişi eylemlerinin (bu arada politikanın da) hedeflediği mutluluğun, ruhun tam erdeme göre etkinliği ile sağlanabileceğini açıklar. İnsanın erdeminin ne olduğu sorusuna ise ruhun akla göre etkinliği cevabını verir, ancak peşi sıra bir açıklamayı da zorunlu bulur: Erdem, yalnızca doğru akla uygun eylem değil, aynı zamanda doğru akılla giden bir huydur. Aristoteles'e göre erdemli yaşama ulaşan kimse mutluluğa da erişmektedir. Bu yüzden mutluluğu dışarıda veya başka insanlarda aramak yerine kendi özümüzde kendi içimizde aramalıyız. Mutluluğu arayan insan kendi özüne uygun davranmalı, kendi dengesini kurmalıdır. Her şeyde ölçülü olmalıdır.

Bu parçadan yola çıkarak Aristoteles'in ahlak anlayışı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ahlaki eylemin amacı mutluluktur.
- B) Akıl ve erdem birbirine eş değer olup insanı mutlu edecek tek şeydir.
- C) Bireyin mutlu olabilmesi ancak diğer insanlarla bir arada olmasına bağlıdır.
- D) İnsanı nihai amaca götürecektir olan yegâne şey erdemdir.
- E) Ahlaklı olmanın ölçütü aşırı uçtan sakınıp ölçülü davranmaktır.

2025 TYT Benzer Sorular

ÖSYM SORDU

15. Kant'a göre bilginin temel kaynağı deneyimdir. Dolayısıyla deneyimden bağımsız olarak nesnelerden bahsetmek mümkün değildir. Ancak deneyimler, bizim sürekli bir şeye maruz kaldığımız ve bütünüyle edilgen olduğumuz süreçler sonucunda oluşmaz. Aksine algıladığımız dünyayı zihnimizdeki kategoriler aracılığıyla biz kurarız. Bilginin oluşumunda bu şekilde etkin bir rol oynamamız dünyayı herkesin kendine göre algılayacağı anlamına da gelmemelidir çünkü dış dünyanın kuruluşu birtakım evrensel, zorunlu kalıp ve ilkeler ışığında gerçekleşir. Bu yüzden Kant'a göre dünyayı bilmek, insan zihninden bağımsız doğa kanunlarını değil bilginin oluşumu için uyulması gereken zihinsel şablonlarımızı keşfetmeyi gerektirir.

Bu parçada Kant'ın bilgi anlayışının hangi yönü vurgulanmaktadır?

- A) Bireylere göreliği
- B) İnsan türüne özgü öznelliği
- C) Bilimsel sınırlılığı
- D) Bilgide aşkınlığı
- E) Kavramsal açıdan muğlaklığı

MİRAY SORDU

1. Kant, duyumsal donanımımızın tam olarak ne olduğu, bizim ne tür göz, kulak ve başkaca duyu organlarına sahip olduğumuz konusunda tamamen empirik tartışma ve değerlendirmelere girmeyi hiç istemedi. O, bundan çok daha genel bir şey -yani deneyimin nesnesi olan bir dünyanın kendisine sunulmuş olduğu, deneyimin öznesi fikrinin, öznenin belli bir türden duyumsal kapasitelerle, yine belli türden entelektüel ve kavramsal kapasitelere sahip olmasını gerektirdiğini- söylemek istiyordu.

Bu parçada Kant'ın bilgi ediniminde aşağıdaki hangi iki kavramın birlikteliğini şart görüşü açıklanmıştır?

- A) Duyum - sezgi
- B) Zihin - akıl
- C) Deney - zihin
- D) Sezgi - zihin
- E) Duyum - deney

2025 TYT Benzer Sorular

ÖSYM SORDU

15. Kant'a göre bilginin temel kaynağı deneyimdir. Dolayısıyla deneyimden bağımsız olarak nesnelerden bahsetmek mümkün değildir. Ancak deneyimler, bizim sürekli bir şeye maruz kaldığımız ve bütünüyle edilgen olduğumuz süreçler sonucunda oluşmaz. Aksine algıladığımız dünyayı zihnimizdeki kategoriler aracılığıyla biz kurarız. Bilginin oluşumunda bu şekilde etkin bir rol oynamamız dünyayı herkesin kendine göre algılayacağı anlamına da gelmemelidir çünkü dış dünyanın kuruluşu birtakım evrensel, zorunlu kalıp ve ilkeler ışığında gerçekleşir. Bu yüzden Kant'a göre dünyayı bilmek, insan zihninden bağımsız doğa kanunlarını değil bilginin oluşumu için uyulması gereken zihinsel şablonlarımızı keşfetmeyi gerektirir.

Bu parçada Kant'ın bilgi anlayışının hangi yönü vurgulanmaktadır?

- A) Bireylere göreliği
- B) İnsan türüne özgü öznelliği
- C) Bilimsel sınırlılığı
- D) Bilgide aşkınlığı
- E) Kavramsal açıdan muğlaklığı

MİRAY SORDU

6. Kant'a göre doğuştan kör ya da sağır birisi için renk ve ses uyarıcısı yoktur ve bu nedenle onlarda ses ve ses bilgisi de yoktur. Bizim için de dünya beş duyumuzun verdiği verilerle sınırlıdır. Altıncı bir duyu organımız olsaydı dünyayı farklı bilecektik.

Bu örnek, Kant'ın aşağıdaki yargılardan hangisini savunduğunun göstergesidir?

- A) Bilgi duyum ve aklın ortak varlığıyla olanaklıdır.
- B) İnsanlar nesnelerin ancak kendilerine göre oluşlarını bilebilirler.
- C) Metafizik doğrulanamadığı için bir bilgi olarak nitelenebilir.
- D) Bilgi deneyle başlar ama deneyle sona ermez.
- E) İnsanın bilme yetisi dış dünyadan aldıklarıyla sınırlıdır.

2025 TYT Benzer Sorular

ÖSYM SORDU

21. Sınırlı veya az sayıdaki örnekten hızlıca genelleme yapılması “yetersiz örnek hatalı akıl yürütmesi” olarak adlandırılır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi “yetersiz örnek hatalı akıl yürütmesi”dir?

- A) Ali’de de sende de var; her liseye başlayan kendini yetişkin sanıyor.
- B) Hayalet gördüm diyorsa doğrudur, koskoca profesör yalan mı söyleyecek!
- C) Şemsiyesini almadığına göre yağmur yağmayacak.
- D) Beş kardeşten bir tanesi evli olduğuna göre ailede bekarlar çoğunlukta.
- E) Her Karadenizli hamsiyi sever, sen sevmediğine göre Karadenizli olamazsın.

MIRAY SORDU

ÖRNEK 13

İnsanların acele ederek sonuca varma yönünde bir eğilimleri olduğunu gözlemlemek oldukça kolaydır. Kolaydır çünkü pek çok insan, belli bir türden deneyimin birkaç kez yaşanmasının o deneyimle ilgili genel yargılara varmak için yeterli olduğunu düşünür. Oysa birkaç kez borç aldığınız kişinin size daima borç vereceğinin garantisi yoktur. Bir şehirde yaşayan birkaç tanıdığınız olması size o şehrin insanlarına dair genelleme yapma şansını vermez gerçekte.

Bu parçada aşağıdaki kusurlu akıl yürütme türlerinden hangisinden söz edilmektedir?

- A) Alakasız sonuç   B) Paradoks   C) Kısır döngü
- D) Yetersiz örnek   E) İspatlama zorunluluğu

2025 TYT Benzer Sorular

ÖSYM SORDU

22. David Hume'a göre bir olayın diğerinin nedeni olmasının dayanağı olan nedensellik ilkesini ne akıl yürütmeye ne de deneyimle elde edebiliriz. Zamansal ve mekânsal açıdan birbirine yakın iki olaya şahit olduğumuzda, eğer bu iki olayın birlikteliği farklı durumlarda tekrar ediyorsa zihnimiz olaylardan ilkinin diğerinin nedeni olduğu fikrine kapılır. Hâlbuki deneyimlerimizin hiçbirisi bize iki olay arasında zorunlu bir bağ olduğunu göstermeye yetmez. Örneğin bir raketle tenis topuna her vurduğumda tenis topu ileri fırlıyor olabilir ancak tek başına incelendiğinde ne raketten ne tenis topundan bu fırlayışı zorunlu kılacak bir veri elde edilebilir.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Duyu verileri mantık süzgecinden geçmediğinde bizi yanıltır.
B) Nedensellik yalnızca bilimsel deneylerle tespit edilir.
C) Aynı olgular arasındaki nedensellik ilişkisi koşullara göre değişir.
D) Nedensellik fikrinin kaynağı zihinsel alışkanlıklardır.
E) Nedensellik diğer felsefi sorunlardan bağımsız düşünülmelidir.

MİRAY SORDU

8. David Hume'a göre, B olayı her zaman ve değişmez bir biçimde A olayını izlediği için A olayının B olayının nedeni olduğunu iddia etmek hatalıdır. Çünkü tam bir rastlantının sonucu olarak öksürdüğüm her seferinde elimdeki kalemi yere düşürdüğümü varsayalım, öksürüklerim açıktır ki elimden kalemin düşmesinin nedeni olmayacaktır. Nedensellik, mantıksal değil de ampirik bir kavram olduğu için onu mantık yoluyla da geçerli kılabilmenin bir yolu yoktur. O, bize özgül maddi olayların gerçek dünyada birbirlerine nasıl bağlandığını söylemeyi amaçlamakla birlikte, söz konusu dünyanın gözleminden türetilmediği gibi, bu dünyaya ilişkin gözlem yoluyla da geçerli kılınmamaktadır.

Buna göre David Hume nedenselliğin kaynağını aşağıdakilerden hangisiyle açıklamaktadır?

- A) İçgörü   B) Akıl   C) Duygu
D) Alışkanlık   E) Sezgi

2025 TYT Benzer Sorular

ÖSYM SORDU

25. Nietzsche'nin felsefesi kendinden önceki felsefi anlayışlara bir başkaldırı niteliğindedir. Onun hedefinde özellikle Sokrates ve Platon'dan beri var olan rasyonalist felsefe yer alır. Çünkü bu felsefe geleneği; insanın yaşama içgüdüsünü yok saymış, salt akılcı bir bilgiye önem vererek insanın aklını prangalamış ve yaşama sevincini öldürmüştür. Nietzsche'ye göre insanı içine düştüğü bu durumdan kurtaracak olan şey, özünde her türlü oluş ve tutkuyu doğal bir şekilde bünyesinde barındıran trajik yaşama geri dönmektir. Ona göre ancak hayatı olumlayan bir yaşam içinde geleneklerin kurduğu bağlardan kurtulabiliriz ve insanın ne olduğunu söyleyebiliriz.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşamaz?

- A) Trajik yaşama dönmek insanı özgürleştirir.
- B) Akılcı felsefeler insan yaşamını sınırlandırır.
- C) İnsan ancak hayatı olduğu gibi kabullendiğinde kendini tanır.
- D) Felsefe yaşama içgüdüsünü hesaba katmaz.
- E) Nietzsche yaşamı görmezden gelen akılcılığı reddeder.

MIRAY SORDU

2.

Güç en yüce erdem, zayıflık biricik kusurdur. Yaşamak; sürü içinden kurtulmak, kendini aşmak ve üstün insana erişmektir. İnsanlığın öncelikle suç, ceza, din, ahlak kavramlarından kurtulması gerekir. Ahlaksal kurallar, yöneticilerin halk sınıfını daha kolay yönetmek için geliştirdiği uygulamalardan ibarettir.

Nietzsche'nin ahlak anlayışı dikkate alınarak aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Ahlakın temeli toplumun çıkarlarına dayanmalıdır.
- B) Ahlaki eylemler insanın doğasına uygun olmalıdır.
- C) İnsana haz veren her eylem iyidir.
- D) Ahlaki eylemlerin değeri, toplum çıkarlarına uygun olup olmamaya bağlıdır.
- E) Evrensel ahlak yasaları olmayıp var olan kurallar bireylerin özgürlüklerini kısıtlayıcıdır.

2025 TYT Benzer Sorular

ÖSYM SORDU

15. Kant'a göre bilginin temel kaynağı deneyimdir. Dolayısıyla deneyimden bağımsız olarak nesnelerden bahsetmek mümkün değildir. Ancak deneyimler, bizim sürekli bir şeye maruz kaldığımız ve bütünüyle edilgen olduğumuz süreçler sonucunda oluşmaz. Aksine algıladığımız dünyayı zihnimizdeki kategoriler aracılığıyla biz kurarız. Bilginin oluşumunda bu şekilde etkin bir rol oynamamız dünyayı herkesin kendine göre algılayacağı anlamına da gelmemelidir çünkü dış dünyanın kuruluşu birtakım evrensel, zorunlu kalıp ve ilkeler ışığında gerçekleşir. Bu yüzden Kant'a göre dünyayı bilmek, insan zihninden bağımsız doğa kanunlarını değil bilginin oluşumu için uyulması gereken zihinsel şablonlarımızı keşfetmeyi gerektirir.

Bu parçada Kant'ın bilgi anlayışının hangi yönü vurgulanmaktadır?

- A) Bireylere göreliği
- B) İnsan türüne özgü öznelliği
- C) Bilimsel sınırlılığı
- D) Bilgide aşkınlığı
- E) Kavramsal açıdan muğlaklığı

MİRAY SORDU

12. Kant, duyuşsal bilgi hakkında kısmi kesinlik elde edebileceğimizi iddia etmişti. Kant'ın argümanı her insan zihninin evrensel yapısının ampirik dünyayı az çok aynı şekilde algıladığını ileri sürer. Tüm insanlar dünyayı uzay ve zaman bakımından gözler: Tüm insan zihinleri dünyayı aynı şekilde algıladığından herkes tarafından kabul edilebilecek bilgiler elde edebiliriz. Ne var ki Kant bu durumun bir karşılığı olduğunu iddia eder. Her birimizin zihninin aynı şekilde yapılanmış ve gerçekliği aynı şekilde algılıyor olması sayesinde dünyanın bilgisini elde edebilmemiz, insanların gerçekliğin "kendisini" bilebileceği anlamına gelmez. Tüm kavradığımız, dünyanın kendi içinde görünüşüdür. Gerçek şeylerin dünyasının deneyimlediğimiz olgularla örtüşmesi muhtemeldir fakat tersi de muhtemeldir. Kant'a göre bu sınırlama insan doğasına içkindir ve hiçbir zaman tamamen aşılamaz.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılır?

- A) İnsanın duyuşsal dünyaya ilişkin elde edeceği bilginin mutlaklığı akılla uyumuna bağlıdır.
- B) İnsanın kavrayış gücünü görece kısıtlayan evrensel yapı bilginin kesinliği önündeki engeldir.
- C) Dünyayı kavrayış biçimlerimiz arasındaki farklılık, zihinlerimizin farklı biçimde yapılanmasının sonucudur.
- D) İnsan dünyaya ilişkin görünüşleri bilebilir ve bununla gerçekle örtüşmesi yalnızca bir ihtimaldir.
- E) Dünya da insan zihni de yapılanmış unsurlardan oluşur ve dünyaya ilişkin bilgi mutlaklıktır.

2025 TYT Benzer Sorular

ÖSYM SORDU

12. Her şeyden kuşkulandırmaya çalıştığımız bir oyun oynayacak olsak herhangi bir şeyden kuşkulandırmak kadar bile ilerleyemezdik. Çünkü kuşku oyununun kendisi kesinliği varsayar; böyle bir oyunu ancak bazı şeylerden emin olduğumuzda oynayabiliriz. Sorduğumuz sorular ya da kuşkularımız bazı önermelerin kuşkudan muaf olmasına bağlıdır. Bu muaf önermeler kuşkularımızın üzerinde döndükleri menteşelere benzer, eğer kapının açılmasını istiyorsak hiç kuşkusuz menteşelerimiz sabit olmalıdır.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Her şeyden kuşkulanan bir kuşku, işlevini yerine getiremez.
- B) Kuşku olmaksızın bir şeylerden emin olmak olanaksızdır.
- C) Kesin bilginin temelinde kuşku yatmaktadır.
- D) Soru sormak kesinlikten kuşku duymaktır.
- E) Kuşku duyulamayan tek şey kuşkulandırmaktır.

MİRAY SORDU

23. Metodik şüphe yöntemini geliştiren Descartes gerçekte felsefi bir şüphecisi değildi. Descartes'in "daha önce inanmış olduğu bütün kanılardan" kurtulmak istemesinin nedeni, kendisini bir inançsızlık durumunda bırakmak değil, inançlarının, dağınık bir söylenti ve sözde "sağduyu" yerine sağlam bir bilgiye dayanmasını mümkün kılmaktır. Nasıl sallantılı bir zemin üzerine inşa edilen bir binanın güvenli hâle gelmesi için temellerinin sökülmesi ve değiştirilmesi gerekiyorsa Descartes da şüphecisi hipotezini eski inançlarını yıkmak ve ardından onların yerine koyduğu şeyin üzerine bilimsel bilgiye dair "sağlam ve kalıcı bir yapı" kurmak için kullanmak istedi.

Bu parçada Descartes'in çabasının aşağıdakilerden hangisine yönelik oluşu açıklanmıştır?

- A) Bilginin doğduğu kaynağın ne olduğunu bulmak
- B) Sarsılmaz kesinlikte bilgi için sarsılmaz bir dayanak oluşturmak
- C) Felsefi şüpheciliği temellerinden yıkmak
- D) Sağduyu ve akıl bilgisinin farkını ortaya koymak
- E) Geleneksel inançları kesin bir biçimde ortadan kaldırmak